

naslovne vesti

Irak popustil, Ananov uspeh

New York – Generalni sekretar Organizacije združenih narodov Kofi Anan je, kot kaže, že drugič letos uspešno opravil vlogo glavnega posrednika v iraški krizi. Iraški veleposlanik v OZN Nizar Hamdoo je namreč včeraj dopoldne po lokalnem času Kofiju Ananu izročil pismo iraškega predsednika Sadama Huseina, v katerem ga ta obvešča, da Irak spet brezpogojno dovoljuje nadaljevanje dela razoroževalnim inšpektorjem posebne komisije OZN (Unscm) in jedrskim strokovnjakom iz agencije IAEA.

Iraške oblasti so tako presenetljivo hitro pozitivno odgovorile na petkovo večerno pismo, ki so ga prejele od Kofija Anana. V njem jih je generalni sekretar pozval, naj obnovijo sodelovanje z razoroževalnimi strokovnjaki Unscoma.

Veleposlanik Hamdoo je novinarjem pojasnjeval, da so se Iranci za tako hiter odgovor odločili iz spoštovanja do Kofija Anana in ruskega predsednika Jelcina, ki je v petek prav tako posredoval pri iraškemu predsedniku. Uradnega odziva na Sadamovo pismo Ananu iz Bele hiše do konca redakcije še ni bilo, ve se le, da so ga skrbno proučevali člani sveta za nacionalno varnost, skupaj s predsednikom Clintonom. Ta včeraj do 13. ure še ni odpovedal načrtovane večerne poti v Malezijo na vrhunski sestanek Apeca, čeprav so že zjutraj opozorili podpredsednika Al Gora, naj bo pripravljen, da bo odpotoval namesto predsednika. Washington se še vedno ni odpovedal vojaškemu posegu.

Generalna skupščina je v petek z 97 glasovi za, 19 proti in 32 vzdržanimi sprejela resolucijo o svetu brez jedrskega orožja. Slovenija se je glasovanja vzdržala, kar je v skladu z odločitvijo, sprejeto pred enim tednom, da se umakne, potem ko je delegacija dr. Drnovška v Washingtonu izvedela za ameriško nezadovoljstvo nad našim sodelovanjem s še šestimi oblikovalkami te resolucije. Od držav, ki si želijo vstopiti v Nato, so proti resoluciji glasovale vse tri baltske države, Češka, Bolgarija, Poljska, Romunija, Slovaška in Madžarska. **Veso Stojanov**

Vojaška vaja Nata in partneric za mir na Dolenjskem

Ljubljana – S prihodom vojaških kolon na območje vaje Cooperative Adventure Exchange (CAE) se je začela vaja Nata in držav partneric za mir. Sodelovalo bo več kot 5200 vojakov, sopoljelnik vaje je brigadir Slovenske vojske Ladislav Lipič. Promet po Sloveniji bo še danes oviran, saj bodo udeleženci vaje prihajali na Dolenjsko, Kozjansko in v Posavje (na zemljevidu) iz smeri Ljubljane, Sežane, Kopra in Maribora. **C. R.**

Panika zaradi izbruha plina

Zalaegerszeg – V soboto je v zgodnjih jutranjih urah na naftem polju Nagylengyel v bližini Zalaegerszega na Madžarskem, približno 40 kilometrov od slovenske meje, med popraviljem vrtnice, silovito izbruhnil plin z veliko vsebnostjo ogljikovega dioksida in žveplovodika. Nad pokrajino se je oblikoval ogromen gost oblak plina, škodljiv zdravju. Iz vasi Bak, Sárhida in Bocfölde so evakuirali več kot dva tisoč prebivalcev. Živina pa je za zdaj ostala v hlevih. Pretrgan je železniška povezava med Bakom in Zalaegerszegom, zaradi nevarnosti eksplozije pa prebivalci ne smejo uporabljati bencinskih motorjev. Menda so zaprli tudi vse cestne povezave proti proti Sloveniji. **J. M. K.**

V ZDA nov dogovor s tobačnimi družbami

New York – Osem ameriških zveznih držav je ta konec tedna sklenilo nov sporazum s štirimi največjimi ameriškimi tobačnimi družbami. Tobakna industrija v prihodnjih 25 letih plačala 208 milijard dolarjev 46 zveznim državam, ki so že vložile ali pa napovedale odškodninske tožbe zaradi stroškov, ki so jih imele državne zdravstvene zavarovalnice z zdravljenjem ljudi, obolenih tudi zaradi kajenja. K sporazumu niso pristopile Florida, Minnesota, Teksas in Mississippi, kjer so odškodninske tožbe že končali in so ali pa še bodo dobili milijardne odškodnine od tobačne industrije. Po novem tobačna industrija ne bo več odgovorna za morebitno povečanje števila kadičev med mladoletniki. **V. S.**

Vremenska napoved

Danes bo delno jasno z zmerno oblačnostjo, občasno tudi pretežno oblačno. Najnižje jutranje temperature bodo od 0 do 3, ob morju 7, najvišje dnevne od 2 do 7 in na Primorskem do 11 stopinj Celzija..

Anketa o generalnem državnem tožilcu

Včeraj se je iztekel mandat generalnemu državnemu tožilcu dr. Antonu Drobniču (prisegel je 14. novembra 1990), vendar njegova naslednica še ni znana, vlada pa bo nov predlog zaradi neusklajenosti v koaliciji poslala v državni zbor šele januarja. Dr. Drobnič, nekdanji domobranec, ki si je s svojimi domnevno spornimi izjavami o polpretekli zgodovini nakopal veliko nasprotnikov, je že izpraznil pisalno mizo, za katero bo od jutri sedel njegov namestnik mag. Jože Friedl. Prihodnje leto se bo nadaljeval dvoboj med LDS (podpira kandidature Zvonke Cerar) in SLS (vztraja pri Barbari Brezigar).

Po anketi Dela Stik (472 odgovorov od 650 naključno izbranih telefonskih naročnikov) je Drobničovo osemletno delo ocenjeno negativno, vendar se več kot polovica vprašanih ni določeno opredelila.

Med kandidatoma je prednost dobila Barbara Brezigar (27,3 odstotka) pred Zdenko Cerar (23,9 odstotka), samo vsak dvajseti anketiranec pa je menil, da bi bilo bolje, če bi koalicija izbrala tretjega človeka. **C. R.**

Vsak kandidat hvali svojo malho

Ljubljana – Prihodnje nedeljo bodo druge lokalne volitve, odkar si Slovenija prizadeva ustvariti lokalno samoupravo, kakršno poznajo v evropskih državah. Dejstvo, da se po skoraj desetletju še vedno ukvarjamo predvsem z ustanavljanjem novih in novih občin, ni brez vzročne povezave z dejstvom, da se za županske in svetniške položaje poteguje veliko ljudi. Oboje pa je povezano z dejstvom, da za ustanavljanjem novih občin stojijo politične stranke, ki si hočejo tako ustvariti čim več prostora za samodokazovanje.

O volilnih napovedih v tem tednu ni več dovoljeno govoriti, ker zakon o volilni kampanji prepoveduje objavo javnomnenjskih raziskav. Vendar to ne pomeni, da do petka opolnoči, ko bo nastopil volilni molk, vsi kandidati, strankarski in nestrankarski, nimajo pravice hvaliti svoje malhe. Prav nasprotno, v prihodnjih dneh se bo volilna kampanja stopnjevala, saj se ve, da se bodo ljudje, ko bodo oddajali svoj glas, bolj spomnili na tistega, ki jim bo všeč dva dni pred volitvami, kot na tistega, ki bo kaj pametnega povedal danes. Sicer pa mnogi kandidati na lokalnih volitvah letos ne stavijo samo na svoje zaupanja vredno ime, ki obeta uresničitev volilnih gesel in napovedi, ampak so posegli po »materialnih« orožjih, kot so kranjska klobasa s cvičkom, golaž in nastopi najvidnejših imen z naše estrade. Da je veliko lažje pripraviti tako predvolilno zabavo kot v vse bolj omejenih materialnih možnostih najti denar za dobrine, ki jih ljudje potrebujejo vsak dan, pa je že druga zgodba. **J. T.**

Križman proti Križmanu?

Maribor – Gradnja univerzitetne stavbe na Slomškovem trgu, v kateri bo sedež rektorata in osemsto sedežev v študentskih predavalnicah, se bo spet nadaljevala. Potem ko so dela zaradi pomanjkanja denarja zastala, je vlada na zadnji seji odobrila 150 milijonov tolarjev, dodatnih 28 milijonov naj bi sprostila januarja prihodnjega leta. Poleg tega bo zagotovila poročstvo za najem posojila tristo milijonov tolarjev, kar naj bi zadoščalo, da bodo stavbo odprli maja prihodnje leto.

Medtem se na mariborski univerzi napoveduje nov zaplet. Mag. Danilo F. Križman, trenutno je zaposlen kot mladi raziskovalec na fakulteti za strojništvo, v odprtem pismu in na spletnih straneh interneta podaja predlog za razrešitev rektorja mariborske univerze dr. Ludvika Toplaka ter odgovornost dekana fakultete dr. Adolfa Šostarja in mariborskega župana dr. Alojza Križmana (sicer njegovega strica), ki je ob županski funkciji še obdržal tretjinsko obveznost na fakulteti za strojništvo. Po magistrskih besedah naj bi imenovani kršili pravne akte in kratili njegove pravice kot delavca univerze, saj naj bi v nasprotju s statutom zavrnili njegovo izvolitev za višjega predavatelja, kršili pogodbo o pridobitvi doktorata in mu nazadnje na podlagi nezakonite reorganizacije in zaprtja laboratorija za raziskavo materialov izročili sklep o odpustu.

Danilo F. Križman ob tem dr. Alojzu Križmanu očita še pomanjkljivo in neakovostno opravljanje predavanj (za kar naj bi mesečno prejemal 220 tisoč tolarjev neto plače) ter nedopustno okoriščanje z delom mladih raziskovalcev na fakulteti. Slednje naj bi bila splošna praksa na večini mariborskih fakultet, saj naj bi veliko profesorjev, ne glede na svoj vložek pri raziskovalnem delu mladih raziskovalcev ali asistentov, zahtevalo vpis svojega imena pri projektih, pri katerih sploh ne sodelujejo.

Danilo Križman priznava, da je pismo tempiral v predvolilno obdobje, vendar se mu zdi ta čas najprimernejši za ureditev te problematike na univerzi, v zvezi s katero je že vložil tožbo na sodišču. **P. R.**

dogodki na kratko

Dan veselja in brez zdrav

Litija – Več kot pet tisoč hoje željnih se je včeraj udeležilo že 12. pohoda po tradicionalni Levstikov poti od Litije do Čateža. Vnovič so oživele dolensko gričevje, posuto z jesenskimi listjem, in številne zidanice s prijaznimi domačini. Veselja popotnikov ni bilo ne konca ne kraja, saj je pristna domača kapljica navdihnila prenekatero pohodno dušo.

Pot jih je vodila od Litije do šmarske cerkve sv. Martina in naprej na Jelšo, kjer so se udeleženci prvič srečali s kmečkim življenjem in pravo domačo kapljico. Prek Grmade so že v posebnem čustvenem stanju pospešili do naselja Gobnik. Tu so se lahko posladkali s skoraj pozabljenimi kmečkimi dobrotami, nekateri so se tudi porazgubili med vinogradi, zlasti pa po zidancih. Tudi v Bajčevi, kjer je svoje dni z mislijo na moravsko Tono Zidarjevo popival Fran Levstik, je bilo tekoče in hrustljave dobrodošlice na pretek. Ob zvokih harmonikarja Marka so pohodnike postregli še z bio kostanjem. Bajčev ata je gostom rad povedal, da je trta letos bolje obrodila kot lani, neki pohodnik pa je dejal: »Takole bi moralo biti med Slovenci različnih prepričanj vsak dan, pa ne bi bilo nobenih zdrav.«

Dobre pol ure hoda pozneje so se udeleženci veselo razporežili ustavili tudi pri Resnkovi kašči, si malo spočili, spili kozareček ali dva in pot nadaljevali na Čatež. Tu se je ob 13. uri, ob zvokih slovenske himne, začela Razhodnja, na kateri je večtisočglavo množico pozdravil predsednik turistične zveze Slovenije dr. Marjan Rožič. Čeprav je še pred dnevi kazalo, da s pohodom ne bo nič, saj je organizator Projekta Levstikova pot grozil, da bo letošnji konec poti v Moravčah pri Gabrovki, se je po zaslugi litijskega župana Mirka Kaplja le srečno izteklo kot vsa prejšnja leta. V vlogi Billa Clintona je litijske in čateške prepirljivce postavil za mizo in jih ni pustil stran, dokler se niso zedinili, da zaključna prireditev Razhodnja le spada na Dolensko. »Saj Levstik vendar ni hodil le do Moravč,« nam je pred dnevi zatrdil pogajalec Mirko Kaplja. **B. R.**

Ljubljanske soroptimistke so praznovale

Ljubljana – Moški klubi, ki družabnost prepletajo s humanitarno dejavnostjo, imajo že dolgo tradicijo, ženska soroptimistična različica takšnega združevanja pa je – vsaj pri nas – še malo znana. Vendar je v svetu že kakih tisoč klubov soroptimistk z več kot 100.000 članicami. Dva premore tudi Slovenija, in to v Mariboru in Ljubljani. Slednji je včeraj proslavil petletnico delovanja in gostil predstavnice desetih sorodnih klubov iz vseh sosednjih držav, razen Madžarske. Slavje se je prostorih hotela Holiday Inn začelo s prižiganjem sveč, nato pa je prva predsednica gostiteljica Nada Gspan opisala dejavnost njihovega kluba, ki si prizadeva za uresničevanje človekovih pravic, posebno za izboljšanje položaja žensk. Po mnenju zastopnic tujih klubov z bogato tradicijo ljubljanski v dobrotah prav nič ne zaostaja za tujimi zgledi. Med drugim so ljubljanske soroptimistke sprožile evropsko akcijo, da so bili begunski otroci deležni zobozdravstvene pomoči, klub je večkrat obdaril otroke in ostarele, prispeval nekaj štipendij in se tudi drugače vključeval v zbiranje pomoči doma in po Evropi. **J. K. - S.**

Vnovič zoper ustavno sodišče

Koper – Čeprav je vse več takih, ki dvomijo, da bi v občini Koper 22. novembra imeli legalne volitve, se ljudje na vodilnih položajih ne dajo kar tako uganiti v kozji rog. Županja Irena Fister in predsednik občinskega sveta Lojze Peric sta v petek kot občana vložila na upravno sodišče tožbo zopet tretjo točko izreka odločbe ustavnega sodišča, s katero je bil podaljšan mandat občinskemu organu. S tem naj bi jima bila - tako tožnika - kršena volilna pravica kot ena od ustavno zagotovljenih pravic posameznika. Skupina občanov v listi »Nova sol« (listo vodi Ivan Vinčec) pa poudarja, da izvedba nelegalnih volitev stane 60 milijonov tolarjev, zato je treba porabo denarja za volitve v nasprotju s pravnim redom v naši državi takoj odpraviti. **D. G.**

Država ne ve, kam z ilegalci

Prosenjakovci – Na pragu zime ni več nikakršnega dvoma, da je val ilegalcev, ki že vse leto prihajajo prek meje z Madžarsko, pljusnil krepko čez rob in poplaval državo. Vendar, kot pravi Miro Dovžan, direktor prehodnega doma za tujce v Ljubljani, položaj, sicer z velikimi težavami, še nadzorujejo, vprašanje pa je, kako dolgo še. Po policijskih podatkih je k nam do 1. novembra prišlo čez deset tisoč ilegalcev, lani vse leto pa 4700. V prehodnem domu so za njihovo bivanje in prehrano devetih mesecev porabili ves denar, ki jim ga je za letos namenila država.

Od več kot deset tisoč letošnjih ilegalcev se jih je v ljubljanskem prehodnem domu za tujce, njegovih izpostavah in oskrbnih centrih znašlo le 6500. Preostalih 3500 se jih je menda znašlo po svoje; uradno so našli zavetje pri svojih sorodnikih, ki živijo v Sloveniji. To velja skoraj samo za kosovske Albance. Tudi med ilegalci v prehodnem domu je teh kar 65 odstotkov, v živopisni družbi iz več kot šestdesetih držav pa so krepko na drugem mestu Romuni.

Vsaj uradno zdaj nihče noče povedati, kako dolgo bomo v Sloveniji še obvladovali položaj z ilegalci. V ljubljanskem domu za tujce, njegovi izpostavi v Prosenjakovcih na Goričkem in v zbirnih centrih v Postojni in Hrastniku je uradno prostora le za 250 ljudi. Prostorska stiska je neizmerno velika, še komajda na meji sprejemljivega, kar posebno velja

za dom v Ljubljani, kjer ljudje živijo in spijo na hodnikih, v kopalnicah, v eni postelji tudi po več družinskih članov.

»Ker je prostorska stiska v Ljubljani in Prosenjakovcih postala neznosna, smo 23. julija začeli nameščati ilegalce tudi v begunskem zbirnem centru v Vidoncih na Goričkem, kjer so doslej poskrbeli za 1300 kosovskih Albancev. V začetku oktobra smo jih začeli pošiljati še v zbirni begunski center v Hrastnik. V njem so doslej v glavnem prebivali in bivajo družine kosovskih Albancev, skupaj 60 do 70 ljudi. V nekdanjo vojašnico v Velikem Potoku pri Postojni, s katero upravlja ministrstvo za notranje zadeve, smo prve ilegalce namestili 17. oktobra, doslej jih je bilo kakih tristo,« je povedal Miro Dovžan.

Enodnevna prehrana in bivanje begunca staneta 1200 tolarjev, z vsemi drugimi stroški pa 2500 tolarjev. Letošnji denar, ki ga je država namenila za begunce, je pošel, čeprav smo se odpovedali vsem vzdrževalnim delom in naložbam, dodaja Dovžan.

Zaradi ilegalcev, ki jih je vodstvo ljubljanskega prehodnega doma za tujce začelo 17. oktobra nameščati v Velikem Potoku, je počilo v postojnski občini. Nekdanja vojašnica je last države, ta jo je prenesla na obrambno ministrstvo, to pa je upravljanje z njo preneslo v pristojnost notranjega ministrstva. Nastanitev ilegalcev v Velikem Potoku pa je Postojnčane zelo razburila.

»Zadevo so v javnosti spolitizirali in zahtevali izselitev ilegalcev iz nekdanje vojašnice v Velikem Potoku, ker imajo v svoji občini že vojaško vadišče Poček in begunski zbirni center. V tednu po 16. oktobru je o tem razpravljali tudi postojnski občinski svet. Od nas je zahteval, da naj po njihovem nezakonito vseljene ilegalce izselimo iz nekdanje vojašnice in da v sedmih dneh v njej vzpostavimo prejšnje stanje. Njihove zahteve nisem izpolnil. Zato je občinski svet v četrtek, 12. novembra, spet razpravljal na to temo. Na sejo sem bil povabljen tudi jaz. Čeprav sem navzoče skušal z argumenti prepričati, da v tem trenutku nimamo druge rešitve, so svetniki vztrajali pri prejšnji zahtevi. Na seji sem ponudil tudi svoj odstop, kajti kot človek in najodgovornejši za ilegalce v državi, ne bom privolil v selitev ilegalcev pod šotore tik pred začetkom zime,« je povedal Dovžan. **I. G.**

Kongres socialdemokratskega sindikata

Trbovlje – V Socialdemokratskem sindikalnem forumu (SSF), katerega delegati so se včeraj v Trbovljah srečali na svojem drugem kongresu, so ugotovili, da so večino nalog, ki so si jih zastavili ob ustanovitvi pred štirimi leti, opravili; enega od ciljev, to je v Sloveniji vzpostaviti močno novo sindikalno gibanje, pa vendar niso dosegli. Krivdo za to je gost kongresa in predsednik SDS Janez Janša med drugim pripisal tudi nenehnim spopadom z režimskim sindikatom. Dokler se zdrava jedra v tem novem sindikalnem gibanju ne bodo povezala v močno, učinkovito zvezo in dokler ne bo močno sindikalno organiziranje zraslo po vseh slovenskih pokrajinah, toliko časa, je še dejal Janša, ne bo ravnotežja, od katerega je odvisen razvoj slovenske družbe. Sicer pa so udeleženci kongresa, med njimi je bil tudi predsednik delavske frakcije SPD Nemčije Maks Korošec, sprejeli smernice dela SSF in izvolili novo vodstvo. Za predsednika so znova izvolili Slavka Kmetiča, sicer še vedno tudi formalnega predsednika KNSS - Neodvisnosti. **P. M.**

Policist v civilu se je pretepal

Lendava – Poklicalo nas je nekaj ogorčenih prebivalcev iz Doline pri Lendavi, ki so bili v noči s petka na soboto priče pretepu. Na lendavski policijski postaji so nam povedali, da je v petek ob 23.30 res prišlo do obračuna na dvorišču hiše v Dolini. Patulja je prišla na kraj dogodka, ko so se duhovi že pomirili, ugotovila pa je, da se je policist PP Lendava, ki je bil v civilu in prost, sprl z dvema mladima domačinoma. Po pripovedovanju očitvidcev naj bi enega od fantov tako pretepel, da je moral k zdravniku. Zdravniškega poročila še ni, kriminalistična služba še preverja zadevo. **D. Ve.**

Najprej plačaj, potem pa letuj

Savudrija – Dario Penko, predsednik turističnega društva Savudrija, je istrski županiji predlagal, naj podpre zamisel, da bi lastniki počitniških hišic v Istri plačevali turistično takso in pavšalu in vnaprej. Zamisel bi moralo potrditi še ministrstvo za turizem iz Zagreba.

Dario Penko nam je povedal, da je na območju Savudrije (od Kanegre do Katora) 740 hiš, katerih lastniki so pretežno Slovenci, vendar je med njimi tudi nekaj Avstrijcev, Italijanov in Švicarjev. Zdajšnji predpisi narekujejo, da se morajo ti letovalci prijaviti v 24 urah in plačati turistično takso, ki znaša 2,1 nemške marke na dan po osebi.

To zaračunajo samo v poletnih mesecih (od 15. junija do 15. septembra). Domnevajo, da jim uspe pobrati devet desetih takse, radi pa bi vsem olajšali delo. Najprej bi bila na boljšem država, ki ji ne bi bilo več treba plačevati inšpektorjev in ne bi imela najrazličnejših težav z lastniki vikendov. Zadovoljni bi bili menda tudi slednji, trdi Penko, saj naj bi nekateri že podprli tako zamisel. S pavšalnim načinom plačevanja bi resda plačali vnaprej (do meseca maja), vendar bi bil izračun skupnega plačila nekoliko ugodnejši.

Olajšana bi jim bila marsikatera pot in formalnost pri plačevanju te turistične takse. Na koncu pa bi bili zadovoljni v turističnem društvu, kjer smejo obdržati samo 40 odstotkov zbranega denarja, preostali delež si razdelijo občina, županija in država. **B. Š.**

Slovenija in svet

J. P. Klein izgnal Šešlja iz Banjaluke

Banjaluka – Predsednik Republike srbske dr. Nikola Poplašen je proti volji mednarodne skupnosti, ki podpira Milorada Dodika, zauspal mandat za sestavo vlade predsedniku SDS dr. Draganu Kaliniću.

Poplašen je pojasnil, da je Kalinić eden od štirih predlaganih kandidatov najmočnejše koalicije v skupščini RS, SDS in Srbske radikalne stranke, ki ji sam predseduje. Po Kalinićevih besedah je Poplašnova odločitev »pogumno in demokratično dejanje, ki zbuja upanje na obnovo srbske sloge«. Westendorpov urad je takoj sporočil, da se ne strinja ne z imenovanjem Kalinića za mandatarnja ne ministrov iz SDS in da bo mednarodna skupnost politično in gmotno podprla Dodika in njegov kabinet.

Močne enote Sforja z oklepnimi vozili in helikopterji so v petek zvečer obkrožile središče Banjaluke, potem ko je Jacques Paul Klein razglasil za nezaželenega podpredsednika srbske vlade Vojislava Šešlja, ki je prišel v Banjaluko izkazat podporo Poplašnu. Šešelj je moral še ponoči v spremstvu Sforjevih vojakov zapustiti mesto. Takšno odločitev so sprejeli zaradi njegove dvojne dejavnosti in izjav, izrečenih po vojni, ki niso v skladu z daytonskim sporazumom. Njegov prihod v Republiko srbsko so predstavniki mednarodne skupnosti razumeli kot vmešavanje v notranje zadeve BiH.

V Banjaluki je čutili čedalje večje vznemirjenje tudi zaradi odločitve ZRJ o prekinitvi plačilnega prometa z RS v odgovor na Dodikovo določitev novega tečaja jugoslovanskega dinarja glede na marko (s 5,9 na 7,5 proti 1). **Z. L.**

Molk za 850 tisoč dolarjev

New York – Ameriški predsednik Bill Clinton se je strinjal, da bo Pauli Jones plačal 850 tisoč dolarjev za umik civilne tožbe, v kateri ga je obtoževala, da ji je v sobi hotela Excelsior v Little Rocku predlagal oralni spolni odnos. Da bi dosegli izvensodno poravnavo, je Paula Jones umaknila svojo najpomembnejšo zahtevo, naj se ji predsednik javno opraviči in prizna, da je ravnal napak. Očitno je bil šelest zelenih bankovcev preveč mikaven, da bi se mu uprla in vnovič zavrnila ponudbo predsednikovih odvetnikov. Pred enim letom ji je namreč predsednik ponudil 500 tisoč dolarjev, če opusti tožbo, vendar je tedaj ponudbo zavrnila in zahtevala opravičilo. Ko je prizivno sodišče pred mesecem začelo dolgotrajni postopek presojanja, so se začeli tudi resni pogovori o izvensodni poravnavi, kajti Clinton si je želel, da mu Paula Jones ne bi bila več v napoto, ko bo kongres začel odločati o njegovi usodi. V javnosti so začele krožiti številke – od 700 tisoč do dveh milijonov dolarjev. Končno sta se strani dogovorili za 850 tisoč dolarjev. Mudilo se je tudi Jonesovi, kajti pred 14 dnevi ji je čudaški newyorški milijonar, nepremičninski magnat Abe Hirschfeld izročil ček za milijon dolarjev, in sicer pod pogojem, da ga bo unovčila šele, ko bo dosegla dogovor s predsednikom. Jonesova je lahko izjemno zadovoljna. Dobila je skoraj dva milijona dolarjev – večino jih bo odštela za odvetnike in plastično operacijo nosu – in pet minut slave. **V. S.**

V Rimu zaprli kurdskega vodjo

Rim – Vrhovni voditelj Kurdske delavske stranke Abdullah Ocalan čaka v bolnišnici rimskega zaporu na razplet gordijskega voza, ki ga je povzročila njegova aretacija na letališču Fiumicino. Odkar so ga izgnali iz Sirije, najbolj iskani Kurd na svetu nima doma. Ko je v četrtek zvečer zapustil Moskvo, je ruska policija sporočila italijanski, da prihaja k njim nezaželen in skrivnosten gost. Ocalan se je s ponarejenimi dokumenti predal sam in takoj zaprosil za politično zatočišče. Potem je omedlel, se dal prepeljati v bolnišnico, hkrati pa se je že začel mednarodni zaplet.

Izročitev voditelja Kurdske delavske stranke (PKK) zahtevata Nemčija in Turčija, s katero so se italijanski odnosi zapletli to pomlad zaradi aretacije italijanskega mirovnika in zagovornika Kurdov Dina Frisulla. Po skrivnem sestanku kurdskega parlamenta v Rimu je turška vlada prejšnji mesec začasno iz Italije odpoklicala svojega veleposlanika.

Ker v Turčiji še vedno velja smrtna kazen, ni veliko možnosti, da bi Italija izročila Ocalana Ankari, pa tudi izročitev Nemčiji ni gotova. Sodeč po izjavah tukajšnjih politikov, tudi zunanje ministra Lamberta Dinija, je še najbolj verjetno, da bo Abdullah Ocalan dobil politično zatočišče. Italijanska ustava namreč izrecno prepoveduje izročitev tujega državljanca, ki je preganjan zaradi političnih motivov, pa tudi izročitev nekoga, ki ga preganjajo zato, ker se bojuje za najosnovnejše pravice svojega naroda.

V ponedeljek v Rimu pričakujejo obisk turškega zunanje in notranje ministra, iz Ankare pa so že sporočili, da so v zameno za izročitev Abdulaha Ocalana pripravljeni celo odpraviti smrtno kazen. V soboto dopoldne pa so že začeli prihajati v Rim kurdske aktivisti iz vse Evrope in tudi iz Turčije. Nekaj tisoč jih je že, zahtevajo pa osvoboditev svojega voditelja oziroma odobritev političnega azila. Iz Turčije že poročajo, da se je v zaporu sežgal zapornik, ki se je tako uprl morebitni izročitvi Ocalana Ankari. **T. H.**

iz nedeljskega snopiča

Kikirikišče

Mitja Meršol

Rose, ženska prej kasnih kot srednjih let, je prinesla s seboj pručko in zanjo skrbno izbrala kraj na pločniku. Stati je morala trdno, kajti Rose je potem stopila nanjo in nagovorila bližnji in daljni svet.

Da, stara Rose. Izpod rute, ki jo je imela zavito tako kot kmetice ponekod po evropskem podeželju, so ji silili sivkasti lasje in ji padali na zgubani obraz. Oči so ji vročično strmele nekam daleč proč, glas ji je grmel kot strela božja. »Ljudje pregrešni, pokorite se, sodni dan se bliža,« je vpila in poskušala z glasom in malce tudi z rokami privabiti mimoidoče. »Grešniki ste, ves svet je velika pregreha, zato se spokorite,« je vpila s pručke, mahala z rokami, si pogosto popravljala lase pod ruto in presenetljivo dobro ohranjala ravnotežje na svojem prenosnem govorniškem odrčku. Poslušalcev je bilo bolj malo. Poslušati jo je moral predvsem – hočeš nočeš – prodajalec hrenovk, ki je imel voziček v njeni neposredni bližini. »Hy, Rose,« so jo bolj iz navade kot zares pozdravljali tisti, ki so vedno hodili tod in so imeli govornico za staro znanko. »Spokorite se, grešniki,« jim je mahala nazaj in jim poskušala še kaj povedati, toda reka znanih in neznanih obrazov se je valila naprej.

Rose je, kdove zakaj, pridige začejala malo pred polnočjo. Mogoče je sklepala, da se v tem času človek bioritmično nekako najbolj zaveda preloma ali pa konca nečesa. Morda tudi konca sveta, kdove. Odkod je prišla, kje je živila s svojo pručko in mislimi o sodnem dnevu, ni vedel nihče. Svoje opolnočne pridige je imela na Broadwayu, natančneje, na njegovem slovitom središču Times Square oziroma, kot pravijo Američani samovšečno, na sečišču sveta. Rose je zdaj nedvomno že pod rušo, saj je tja prihajala pred dvaintridesetimi leti. Takrat sem jo namreč videval, ker se mi je vsako polnoč začel enourni odmor med delom v nočnem uredniškem desku pri mojem začasnem delodajalcu, po katerem je trg dobil ime – New York Timesu. Gostišče Pri starem Goughu, ki je malone nasproti sloviti časopisni hiši na 43. ulici, je bilo naše običajno zbirališče, vendar me je zvedavost in pocieni frankfurterice pri prodajalcu ob Rosini pručki vedno vlekle k središču Broadwaya, k razkošnim in bleščečim gledališčem in kinematografom... Da, prav blizu Paramounta, v bližini kraja, kjer je stala Rose, naj bi se zdaj z napisom za vselej spomnili nedavno umrlega Franka Sinatre. Mislim, da me je prav novica o tem v mislih vrnila na Broadway in k Rose s pručko.

Poleg tega me tudi slovensko dogajanje vse bolj vrača k Rose in njenim pridigam. Mogoče za našo sceno in počutje sploh ne bi bilo narobe, če bi si denimo sredi Kongresnega trga omislili prostogovorniško cono, naš Hyde Park Corner, naše kikirikišče, govorniško tribuno, ki bi bila skupaj Pisma bralcev in parlament v živo.

Na tem kikirikišču bi lahko vsak govoril, karkoli bi mu padlo na pamet oziroma na nespamet. Vsak bi lahko, po Rosinem vzorcu, prinesel s seboj pručko, naslanjač, ležalnik s senčnikom ali kakšen drugačen mini odreček ali sedalo. Poskrbel bi lahko tudi za ustrezno mini sceno, opremljeno z aktualnimi gesli in citati. Morda bi dodal še kakšno živopisano ograjico, ki bi jasno nakazovala, da gre za parcelo po načelu moj govorniški oder, moja trdnjava. Mesna županja in vse druge poklicane oblasti bi morale tudi zagotoviti nedotakljivost in varnost kikirikišča.

Potem bi tukaj kadarkoli (v nočnem času bi bilo treba poskrbeti, da ne bi prišlo do kaljenja miru in počitka) lahko nastopal kdorkoli. Lahko bi prišel črkoslikar Ladislav, stopil na stol in povedal, da je z našo denacionalizacijo nekaj narobe, in predlagal, kaj bi bilo treba ukreniti proti nesposobnemu državnemu uradništvu. Lahko bi prišel major Lado, si prinesel zastavo in v uniformi nagovoril mimoidoče ter jih seznanil s svojimi tegobami. Lahko bi prišel Mitja in vnovič dokazoval žlahtnost slovenskega hmelnja in pokvarjenost nekaterih politikov. Pručko in tablo bi lahko prinesel tudi gladovalec Darko. In še kdo bi lahko prišel.

Na kikirikišču naj bi se po možnosti pojavljali tudi poslanci, ministri, državni sekretarji, generalni tajniki, šefi kabinetov, direktorji in tajnice, delavci in kmetje, zdravniki in bolniki, učitelji in solarji, sodniki in tožilci, delodajalci in sindikalisti. Vsak naj bi imel možnost in pravico, da izkriči svoj prav in izjoka svojo bol. Pri roki naj bi bili tudi časniki različnih formatov, s katerimi bi govorniki mahali po nevidnih glavah. Vsakdo naj bi imel možnost, da izventilira svoje frustracije, opozori bližnjo in širšo javnost na svoje težave in urbi et orbi opozori vse, naj se spokorijo, ker se bliža sodni dan, kot dobro napovedujejo za konec tisočletja Nostradamus, hudi orkani in poplave.

Kikirikišče naj bi bilo z ustavo zagotovljeno vsem državljanom, tako tistim, ki so brez imunitete, kot vsem, ki jo imajo. Še zlasti slednjim, predvsem poslancem, bi morali s posebno klavzulo naložiti, naj svojo govorniško dejavnost v času polne lune in drugih hvaličnih stanj preselijo iz parlamenta na kikirikišče in tako razbremenijo televizijsko in drugo davkoplačevalsko občinstvo.

Sele potem bi kikirikišče dobilo svoj najširši družbeni, politični in sprostitveni namen in pomen.

tedensko ogledalo

Koalijsko kolesje teče

LJUBLJANA – Slovenija je začela pogajanja z Evropsko unijo, evropski komisar Hans van den Broek pa je izjavil, da Slovenija lahko nadoknadi zamujeno. Če bo državni zbor nadaljeval tak delovni tempo, kot ga je imel minuli teden (nesklepnost in odmori), potem zamude pri usklajevanju slovenske zakonodaje z evropsko res ne bo mogoče nadoknaditi. Po trgovanju v koaliciji bo Slovenija do sredine januarja brez nove generalne državne tožilke, LDS in SLS pa naj bi družno odstranjevali kamenje, ki ga desničarska opozicija poskuša metati v koalijsko kolesje.

Ponedeljek, 9. novembra

Odprta koalijska vrata. Po vrnitvi iz ZDA in Španije je premier **dr. Janez Drnovšek** izjavil, da so vrata za vstop v vladno koalicijo odprta za vse politične stranke, ki so pripravljene tvorno sodelovati pri priključevanju Slovenije v EU, izvedbi davčne in pokojninske reforme ter odstranjevanju odprtih vprašanj s Hrvaško. Izrazil je dvom, da bi bile predčasne volitve možne po normalni in nadzorovani poti. Predsedniki treh najmočnejših opozicijskih strank **Janez Janša**, **Borut Pahor** in **Alojz Peterle** so enodušno odklonili Drnovškovo povabilo, seveda vsak na svoj, umirjen ali oster način.

Pomoč žrtvam min v BiH. Mednarodni sklad za odstranjevanje min v BiH in pomoč žrtvam in v BiH je zahteven projekt, ki je izziv tako za Slovenijo kot za BiH in vso mednarodno skupnost, je dejal minister **dr. Boris Frlec** na mednarodni donatorski konferenci v Ljubljani. Slovenija je vplačala ustanovitveni delež 1,2 milijona dolarjev, ZDA pa bodo v naslednjih dveh letih v ta sklad namenile 28 milijonov dolarjev.

Izmenjava izkušenj z Avstrijo. Na slovensko-avstrijski konferenci v Ljubljani je veleposlanik **dr. Gerhard Wagner** ponudil Sloveniji izmenjavo izkušenj pri izpolnjevanju meril EU, tudi zato, ker ima Avstrija zaradi dolge skupne zgodovine poseben občutek za odprta vprašanja Slovenije. Ob navzočnosti predsednika avstrijskega parlamenta **dr. Heinza Fischerja** so predstavili tudi knjigo Avstrijski politični sistem, katere soavtor je dr. Fischer.

Gost iz Črne gore. Črnogorski zunanji minister **Branko Perović**, gost državnega sekretarja **dr. Ernesta Petriča**, je med obiskom v Ljubljani napovedal, da namerava Črna gora v Ljubljani odpreti predstavništvo, najverjetneje še ta mesec med obiskom premierja Vujanovića. Črnogorci zelo zanimajo gospodarski stiki s Slovenijo, vendar za zdaj Beograd svojemu »drugemu očesu v glavi« pri tem povzroča hude težave.

Torek, 10. novembra

Težavna naloga dr. Frleca. Na vsebinskih pogajanjih zunanjih ministrov EU s šesterico kandidatov prvokategornic (glavni slovenski pogajalec **dr. Boris Frlec**) v Bruslju so uskladili stališča do malega gospodarstva, izobraževanja in znanosti ter raziskovanja, za štiri zahtevnejša področja, med njimi je tudi skupna zunanja in varnostna politika, pa se bodo pogajali naprej. Evropski komisar **Hans van den Broek**, ki je ministrom EU predstavil poročila EK, je menil, da ima Slovenije dovolj motivacije in možnosti, da nadomesti zamudo pri usklajevanju svoje zakonodaje z evropsko, in je prepričan, da bo kmalu spet vodila med kandidatami. O predpristopni finančni pomoči kandidatkam med letoma 2000 in 2006 bodo zunanji ministri odločali 6. decembra v Bruslju.

Izjave tedna

Dr. Janez Drnovšek: Parlamentarni postopki so dolgotrajni in prepočasni. Težko je razumeti, da se državni zbor ves teden ukvarja z nekim maturantom, pri tem pa vsa druga zakonodaja čaka... V demokratičnih državah tudi opozicija podpira projekte nacionalnega pomena.

Janez Janša: Vedno, ko gre vladi slabo, je za to kriva opozicija, ne pa slabo delo vlade. Ko gre za nacionalna cilja, kot sta Nato in EU, opozicija zaved ni zavirala, ampak je bila tista, ki je priganjala.

Dr. Boris Frlec: Naš namen ni biti prvi, ampak priti v Evropsko unijo. Pristopni proces je kot tek na dolge proge, pri katerem vsakdo tekmuje glede na lastne sposobnosti in jim prilagaja tempo.

Sreda, 11. novembra

Neusklajena koalicija. Dr. Janez Drnovšek, Igor Bavčar, Gregor Goloblič, Tone Anderlič, Borut Šuklje (LDS), Marjan Podobnik, Janez Podobnik, dr. Franc Zagožen (SLS), Jože Globačnik in Anton Delak se niso mogli uskladiti, kdo naj bi bil novi generalni državni tožilec SLS vztraja pri **Barbari Brezigar** oziroma nadaljevanju Drobničeve domobranske linije, LDS pa podpira nevtralnega **Zdenko Cerar**. Tudi na seji vlade še ni bilo odločitve, saj so predlog za Drobničovo naslednico preložili na januar 1999. Če se bosta vodstvi obeh strank strinjali, naj bi do začetka prihodnjega leta enodušno odbili vse naskoke SDS in SKD (interpelaciji, ustavna obtožba, razrešitev J. Podobnika) in se brez zahrbtnih misli osredotočili na pomembne evropske zadeve.

Franc Testen namesto dr. Lovra Šturma. Štiri ustavne sodnice in štirje ustavni sodniki so izmed sebe za predsednika ustavnega sodišča izvolili 50-letnega **Franc Testena**, ustavnega sodnika od leta 1992, za njegovega namestnika pa **dr. Lojzeta Udeta**. Ustavno sodišče lahko veljavno razsoja že, ko je izvoljenih pet sodnikov, pri osmerici, kot je zdaj, ob neodločenem izidu 4:4 pa pač ne sprejme odločitve.

Dr. Drnovšek obrambni minister? Če v prihodnjih dnevih ne bo ustreznega kandidata za obrambnega ministra (namesto odstopljenega ljubitelja velikega stanovanja **Alojza Krapeža**), predsednik vlade **dr. Janez Drnovšek** razmišlja o premostitveni možnosti, da bi vodenje obrambnega ministrstva začasno prevzel sam ali pa kdo od ministrov.

Herculesi v Sloveniji. Na mariborskem letališču je pristal prvi iz vrste Natovih štirimotornih 170-tonskih herculesov 130 z 90 vojakov, ki bodo sodelovali na veliki vojaški vaji Nata in partneric za mir v Sloveniji. V koprsko pristanišče pa so priplule tovarne ladje z okoli tisoč vojaškimi vozili. Med 5200 udeleženci vaje, ki se bo začela prihodnji teden na Dolenjskem, bo tudi 1200 pripadnikov Slovenske vojske, njihov šef bo brigadir **Ladislav Lipič**. To bo prva Natova vaja na ozemlju države nečlanice Severnoatlantske zveze, končana bo 2. decembra.

Četrtek, 12. novembra

Vlada. Poročilo Evropske komisije je realno, vendar so v njem tudi netočnosti in nedoslednosti, je ugotovila vlada in ocenila, je dejal **Igor Bavčar**, da bo zamujeno možno nadoknaditi do poletja, ko bo EK izdala novo poročilo. Za prvo odpravo posledic novembrskih poplav (ocenjena škoda je z 20 milijard narasla že na 37,5 milijarde dolarjev, od tega je nujnih zahtevkov za 6,6 milijarde) je vlada iz proračuna namenila milijardo dolarjev.

Nov naskok na LDS. Poslanci SDS in SKD nadaljujejo naskok na LDS, saj zahtevajo novo izredno sejo DZ, na kateri bodo zahtevali ugotovitev odgovornosti za slabo pripravljenost Slovenije na vstopanje v EU, vključno s kadrovskimi zamenjavami (očitno jim gre v nos **Igor Bavčar**), razrešitev ministra **dr. Slavka Gabra** in razrešitev **Jelke Kacina** s funkcije predsednika odbora za mednarodne odnose.

Sto let Leona Štuklja. V Novem mestu, rojstnem kraju najstarejšega živečega olimpijskega zmagovalca na svetu **Leon Štuklja**, so ves dan slavili stoletnico slavnega rojaka. Na večerni prireditvi je bil poleg predsednika MOK **Juana Antonia Samarancha** (ta je Štuklja povabil na olimpijske igre leta 2000 v Sydneyju) tudi slovenski politični vrh.

Petek, 13. novembra

Pomirljivi toni s Hrvati. Delegaciji slovenske in hrvaške vlade, ki sta ju vodila **dr. Janez Drnovšek** in **dr. Zlatko Mateša**, sta na delovnem sestanku v Mokricah ugotovili, da je možno odstraniti odprta vprašanja jedrske elektrarne Krško, kar zadeva dolg Ljubljanske banke hrvaškim deviznim varčevalcem (več kot 300 milijonov mark) pa bodo proučili pogoje za mednarodno razsojanje. Nadaljevali se bodo pogovori o državni meji, medtem ko premoženjsko-pravni sporazum med državama ni sporen. Minister **Metod Dragonja** je napovedal, da se bodo gospodarska ministra in meddržavna komisija za JEK sestali konec novembra, Slovenija pa že zdaj soglašala s solastniškim modelom za JEK.

Prvi skupen korak. Z veliko zamudo (po krivdi državnega zbora, ki ni bil sposoben sestaviti svojega dela odbora) bo ustanovitevno zasedanje pridružitvenega parlamentarnega odbora za odnose s Slovenijo prihodnji mesec v Strasbourgu, sta se dogovorila predsednika **Darja Lavtižar** in **Michel Ebner**. Evropski in slovenski parlamentarci bodo govorili o približevanju Slovenije k EU, o poročilu Evropske komisije in o reformah znotraj EU.

Še en mednarodni sodnik. Predsednik **Milan Kučan** je sprejel sodnika vrhovnega sodišča **Pavla Dolenca**, mednarodno priznanega strokovnjaka za kazensko in humanitarno pravo, ki je na generalni skupščini ZN v New Yorku že v prvem krogu glasovanja dobil 102 glasov in s tem potrebno večino za izvolitev v mednarodno kazensko sodišče za Ruando. Devet sodnikov (kandidatov je bilo 18) bo sodilo osebam, odgovornim za genocid in kršitve humanitarne prava v Ruandi in sosednjih državah.

Sobota, 14. novembra

Sprejeta pobuda Slovenije. Iz Edinburgha sta se vrnila poslanca **Jože Lenič** in **Franc Kangler**, ki sta bila uspešna na zasedanju Severnoatlantske skupščine. Ta je po Leničevi pobudi v resoluciji vključila tudi dopolnilo, ki govori o potrebi po nadaljnji širitvi severnoatlantskega zavezništva že na prihodnjem vrhu Nata aprila 1999 v Washingtonu.

Najbogatejši LDS in SDS. Po prvem vmesnem finančnem poročilu o stroških kampanje za lokalne volitve, ki bodo 22. novembra, je največ denarja, 14,9 milijona dolarjev zbrala LDS (porabila je 13,76 milijona), nekoliko manj, 13,1 milijona pa SDS (11,7 milijona). SLS je zbrala 7,66 milijona (2,57 milijona), SKD 11,88 milijona (5,1 milijona), ZLSD 10,13 milijona (9,06 milijona), SNS 3,2 milijona (2,49), medtem ko Desus ni predložil zbirnega poročila. Od neparlamentarnih strank so, recimo, kršćanski socialisti zbrali 300.000 dolarjev (porabili le 6065 dolarjev), SOPS-Stranka centra od 85.000 dolarjev ni porabila niti enega. Demokrati Slovenije pa so od nabranih 590.000 porabili le 13.472 dolarjev. Pripravil: **Vlado Šlamberger**

družabna kronika

Dolenjski Martin za Pucka

Pravzaprav bi bilo trenutnemu nestrankarskemu rotarijcu **Aloju Krapežu** (z ženo kandidirata za ljubljanska mestna svetnika) mnogo lažje ostati obrambni minister, če ne bi bila teta njegove žene Irene daleč stran v Makedoniji. Irenin dekliški priimek (mladost in del zakonske sreče je užila v družinski hiši na Viču v Ljubljani) je namreč Puhar, njen oče Franci pa je bil med najbolj znanimi pihalci velikega orkestra RTV Ljubljana. Celo več – pozavnist **Franci Puhar** je imel tudi svoj pihalni orkester, ki je slovel po eni od najbolj imenitnih slovenskih koračnic z vokalno spremljavo V hribih se sneg topi, potočke naredi ... No, Francijeva sestra je **Jožica Puhar**, nekdanja ministrica za socialo, ki je leta 1994 pred odhodom za veleposlanico v Makedonijo sodelovala na raftanju na Krki – le malo pred razpadom ga je organiziralo nekdanje eno od največjih slovenskih gradbenih podjetij Pionir iz Novega mesta. Njegov takratni direktor **Jože Peterlin** (bil je tudi predsednik kolesarskega kluba Krka) je že nekaj časa varno spravljen pri dolenjskih rojakih na Telekomu kot direktor računovodskega sektorja.

Trenutno je na vojaškem letališču v Cerkljah ob Krki glavni šef zračne logistike na Natovih manevrih **Zvonko Knaflič** (kontrolor letenja pri Slovenski vojski), ki ga je kot pilota JLA prav s cerkljanskega letališča med slovensko osamosvojitveno vojno izpred nosa zloglasnim nižjim specialcem odpeljal sam **Jože Avšič**, zdaj brežiški župan in državni poslanec, ki bo spet poskusil srečo kot županski kandidat na bližnjih volitvah. Zvonko Knaflič je namreč svak Jožeta Avšiča (poročila sta se s sestrama – Jože z Mileno, Zvonko pa z Marto iz Ljutomer). Jože ima še dva brata, Franca in Janeza, s katerima vsako leto skupaj okopava, reže in trga grozdje v vinogradu, ki so ga podedovali po očetu. Okoli 2500 litrov vina, kolikor ga pridelajo, stočijo sebi in prijateljem, v četrtek pa ga bo Jože Avšič ponudil tudi svojim volivcem, ko bosta zažigali pihalni godbi (iz Loč in Kapel), njihov mecen, Adidasov zastopnik in podjetnik Franci Polovič, pa bo podaril prostovoljne prispevke, zbrane na svoji petdesetletnici, predsedniku rotary kluba Čatež in direktorju brežiške bolnišnice **Tonetu Zorku**.

Direktor novomeške bolnišnice dr. (prav tako **Tone**) **Starc**, kandidat za župana dolenske metropole, ki je bila zaradi Štukljevega slavlja nekaj dni prestolnica športnega sveta, je seveda prišel na martinovanje LDS v Colnarjevo zidnico na Trški Gori, ki se ga je udeležil tudi močnih štajerskih in prekmurskih vin vajeni poslanec **Ciril Pucko**, gostil pa jih je **Dolfe Zupan**, novomeški strankarski šef.

Pri volitvah za ljubljansko župansko mesto pa so v igri tudi imenitni avtomobili, saj se trenutna županja vozi v temno sivem audiju (A8), podžupan **Anton Colarič** (rekorder po službenih potovanjih) v modrem A4, drugi podžupan **Jože Vidmar** ima deset let starega terenca nissana patrol, tretji podžupan **Bogdan Bradač** je podedoval renault 19, predsednik mestnega sveta **Dimitrij Kovačič** pa ima starega audija 100. Včasih se je z lepim audijem prevažal tudi direktor mestne uprave Ljubljana **Janez Sodrznik**, po sporu pa mu ga je takratni župan **dr. Dimitrij Rupel** vzel in ga ima zdaj Vikin načelnik oddelka za finance **Stevu Lekić** (da ne bo pomote, doma je iz Kranjske Gore), ki uporablja tudi službeni mobil. Občinski mobil je Ljubljani »pozabil« vrniti stalni Vikin svetovalec **Igor Omerza**. Čeprav je Janez Sodrznik športno naravnan mladenič (sedi v olimpijskem komiteju in v upravah hokejskega in košarskega kluba Olimpija), ki ob dobrem razpoloženju vedno razlaga, da bo lepega dne predsednik države, je postal diplomirani obramboslovec (sošolca sta bila še **Janez Janša** in **Jelko Kacin**), kar je presenetilo celo župnika iz njegovega rojstnega kraja pri Slovenski Bistrici, kajti Sodrznikovi so veljali za bogaboječ družino. Sicer pa Janez Sodrznik nikakor ne deluje ubrano s strankarsko somišljenico **Viko Potočnik** in vodita vsak svojo četo mestnih svetnikov LDS. Janez je imel včasih s prijateljem Tomažem tudi firmico z imenom Toja (Tomaž in Janez), ki ima v lasti svetlobne reklamne napise na ljubljanskih ulicah. Ko je postal funkcionar, se je iz nje umaknil in ves dohodek od reklamic velikodušno prepustil partnerju Tomažu (ni kaj, fant se drži zakonov). Se pa v mestni upravi besedno spoprijemata mestni svetnik SDS (zet verjetnega predsednika bodoče konservativne stranke Izidorja Rejca) **Peter Sušnik** in načelnica oddelka za kulturo **Daša Hribar**, hčerka **Spo-menke Hribar**. In če smo zapisali, da ima županja službenega audija, je resnici na ljubo treba povedati, da zasebno vozi renaulta twinga, stanuje pa v Trnovem v nekdanji (zdaj lepo prenovljeni) konjušnici, kjer ji je dal stanovanje v najem razvpiti poslovnež LDS **Peter Rigl**.

Martrov Peter (košarkar iz zlatih časov Olimpije in nekdanji direktor nekdanjega Autocommerca) ima **sina Uroša** (24), ki je bil letos najmlajši slovenski udeleženec newyorškega maratona in ga je kljub podedovanju višini (191 centimetrov) pretekel v treh urah in sedemintridesetih minutah. Fant je kot finančnik magistriral na ameriških univerzah, že dve leti pa službuje v New Yorku v

znameniti firmi Merrill Lynch (štipenditorica Banka Slovenije mu je letos omogočila kandidacijo za študij MBA na Harvardu). Z bratom Borutom, očetom Petrom, direktorjem Kemične tovarne Moste inženirjem **Miho Kušarjem** (brat dr. Jože Kušar, arhitekt, univerzitetni profesor in visoko v SKD, je nekdanji kandidat za župana Ljubljane in zdajšnji za svetnika) in svojim dekletom **Tino Logar** (hčerka nekdanjega košarkarja **Tinčka Logarja**) je Uroš letos osvojil tudi Kilimandžaro. Njegova mama Alenka (profesorica tujih jezikov in zagrizena zbiralka prispevkov na dobrodelnih prireditvah lionistov) je bila v mladosti (dekliško Černčec, prihaja pa iz Kopra) ena od prvih res priljubljenih voditeljic mladinskega programa na nacionalni televiziji. Nastopala je skupaj s proslavljenim **Tomažem Terčkom** (bil je radijski športni reporter, voditelj televizijskih oddaj in ostal v spominu kot glasovni televizijski imitator resnične žalosti ob smrti ljubljene Tita). Alenka in Tomaž sta v letih 1964 in 65 vodila oddajo Mladinski TV klub, v kateri sta kot humorista nastopala **Matija Miličinski** (sin Frana Miličinskega Ježka, ki je zdaj režiser) in – če verjamete ali ne – veleposlanik v ZDA in prejšnji ljubljanski župan **dr. Dimitrij Rupel**. Zdaj je Tomaž Terček v pokoju, z ženo **Natašo Belopavlovič** (njen oče Niko Belopavlovič je bil znameniti direktor časopisne hiše Delo in neuklonljivi predsednik Planice), ki je državna sekretarka pri ministru **Tonetu Ropu**, pa trenutno ponosno pričakujeta slovesnosti ob hčerkinji diplomski na arhitekturi.

Iz Škofje Loke, kjer so na osrednjem trgu postavili železno ograjo nekdanje kasarne JLA (del je ima **Jelko Kacin**) okoli kužnega znamenja, je prišlo sporočilo, da je pri postavitvi res svetoval profesor **Franc Kokalj** z ljubljanske likovne akademije, restavrador in umetniški fasader po stroki, vendar ima najlepši del – vrata – kar pri sebi doma (ne ve se, ali so samo opravljena ali že postavljena). Res je, da zraven posredoval tudi domačin iz Godešiča, slikar **Franci Novinc**, potem ko si je presežek ograjice že postavil okoli svoje hišice. Torej, lahko bi ustanovili Društvo zaplankanih iz druge roke, saj bi bilo članstvo že dovolj številčno: Jelko Kacin, poslanec in nekdanji minister, mesto Škofja Loka (v osebi župana **Igorja Drakslerja**), Franci Novinec, slikar in profesor Franci Kokalj.

Je pa v Škofji Loki slavnih kar enajst Kokaljev (nimajo povezave s profesorjem Francijem), ki izhajajo iz vasi Topolje nad Selcami v Selški dolini, izpod Dražgoš, kjer je bil znamenita dražgoška bitka. In prav dan dražgoške bitke so oddaljeni Škofji Loki v prejšnjem režimu vsilili za občinski praznik. V novi Sloveniji praznujejo konec junija, ko je bilo mesto leta 973 prvič omenjeno. No, in ravno tu so v srednjem veku prvič izvedli znameniti Škofjeloški pasijon, prvo dramsko besedilo v slovenskem jeziku. Prihodnje leto bodo pripravili novo uprizoritev, zato so za finančno pomoč prosili ministra kulturnih znanosti **Jožefa Školca** in ta je po strokovni oceni svojih svetovalcev odločil, da spada srednjeveški pasijon k amaterskim gledališčem, naj torej za denar prosijo Zvezo kulturnih organizacij. Toda tudi pri tej so ostali praznih rok, ker so se menda srednjeveški Škofjeločani pozabili včlaniti v ZKO.

Pasijon pa prihodnje leto na cvetno nedeljo zagotovo bo. Režiral ga bo **Matjaž Kokalj** (iz že omenjene številne družine Kokaljev iz Selške doline), čigar brat Tone se je priženil v Vodice in postal župan. Tretji brat France je kot civilist (septembra se je oženil) zaposlen pri nadškofu **dr. Francu Rodeu**; je pomočnik nadškofovega tajnika, ki je znan po imenu Blažek, drugače pa je **Blaž Jezeršek**. Tudi Jezeršek je iz Škofje Loke (nasploh velja, da je največ Škofjeločanov dobilo pomembne službe pri nadškofu in ministru **Slavku Gabru**, ki je včasih prav tako živel med njimi). Janez, četrti Kokalj, je profesor na gimnaziji in se kot psiholog ukvarja s podzavestnimi sporočili rock glasbe in reklam na mlade ljudi. Zanimiva je tudi **Milka Kokaljeva**, ki je redovnica in je pred kratkim ustanovila žensko skupnost Loyola, ki ima podobna cerkvena pravila kot jezuiti v moških samostanih. **Aleksander Lucu**

Holbrooka Dnevniku in Magu

Medijski dogodek konca letošnjega leta bo prav gotovo obračun, ki se je že začel, med dvema časopisnima hišama. Po nastopu glavnega urednika Maga **Danila Slivnika** na televiziji, kjer je bil gost Lada Ambrožiča, je prizadeto reagiral novinar Dnevnika (zunanj sodelavec in nekdanji pisec Mladine) **Nikola Damjanič**. Njegovo pisanje je dobilo odgovor v Magu izpod peresa Slivnika, nič kaj prijazno zanj. Mnogo večja, starejša in predvsem nakladno mogočna Dnevnikova hiša se je zganila, češ da si ne more dovoliti, da se vanjo zaganja komaj na nožicah stoječi revijalni dojenček. Svoje novinarje so poslali raziskati, od kod Magu denar, da lahko izhaja. Ko so na Magu izvedeli, da jih bo Dnevnik »nasadil«, so takoj začeli brskati po njegovi polpretekli zgodovini, saj naj bi se ob osamosvajanju Slovenije bolj nagibal k večji kot manjši domovini. Bitka med hišama je v prvi fazi tako neizproсна, da so pogoreli tudi najbolj izurjeni slovenski mirovni posredniki. **Maja Remi**